

Begäran om granskning: brister i beredningen av proposition 2023/24:128 En arbetslöshetsförsäkring baserad på inkomster

Eftersom jämställdhet mellan kvinnor och män skapas där ordinarie beslut fattas, resurser fördelas och normer skapas måste jämställdhetsperspektivet finnas med och beaktas i det dagliga arbetet. Så skriver regeringen på sin hemsida.

Detta är inte bara en allmänt hållen ambition, utan det finns regeringsbeslut som styr regeringens arbete med att få med jämställdhetsperspektivet i de beslut som regeringen fattar. Detta finns beskrivet i ”Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet 2021–2025.”

Regeringsbeslutet pekar ut fyra centrala processer för arbetet med jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet: budgetprocessen, lagstiftningsprocessen, myndighetsstyrningen och EU-arbetet. Bland annat framgår att ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i lagstiftningsprocessen genom att jämställdhet beaktas i kommittédirektiv, lagrådsremisser, propositioner, skrivelser till riksdagen och departementspromemorior i departementsserien.

Angående beredning och framtagande av propropositioner lyder regeringsbeslutet som följer:

”I lagrådsremisser och propositioner samt skrivelser till riksdagen ska förslag samt bedömningar analyseras utifrån de jämställdhetspolitiska målen.”

Nu har regeringen presenterat ett omfattande lagförslag om förändringar av regelverket för arbetslöshetsförsäkringen, däribland en brantare nedtrappning av ersättningen. När enskilda påverkas av beslut ska en jämställdhetsanalys av konsekvenserna presenteras i propositionen. Men det har regeringen inte gjort i detta fall.

Det närmsta regeringen kommer är att konstatera följande (under 18.2.2. Ekonomiska konsekvenser för individer, sid 393):

”När det gäller jämställdheten mellan kvinnor och män kan skillnaderna i inkomster, som Skatteverket och Socialstyrelsen påpekar, påverka rätten till arbetslöshetsersättning, men utfallet beror främst på vilka beloppsgränser som bestäms för att en sökande ska uppfylla ett inkomstvillkor. Konsekvenserna för jämställdheten och vad som övrigt framkommer får därför beaktas i det kommande förordningsarbetet.”

Med andra ord konstaterar regeringen att konsekvenserna för jämställdheten beror på vilka beloppsgränser som bestäms för den delen av förslaget som rör inkomstvillkorets utformning för kvalificering till försäkringen, och att en jämställdhetsanalys ska göras när regeringen gör aviserade förändringar i förordningar. Men någon konsekvensbeskrivning av de förändringar som föreslås i propositionen -exempelvis den brantare nedtrappningen av ersättningen- finns inte. Detta är anmärkningsvärt av två skäl. Dels för att det är ett krav att regeringen måste redovisa konsekvenser för jämställdheten i propositionen. Dels för att det är uppenbart att en konsekvens av detta förslag blir just en minskad ekonomisk jämställdhet eftersom det främst är kvinnor som kommer bli de största förlorarna på den brantare avtrappningen av ersättningen från a-kassan. Det beror i sin tur på att regeringens förslag om ny nedtrappning slår hårdast mot personer som har en lön under intjänandetaket och att det är fallet för fler kvinnor än män.

Med anledning av detta bör konstitutionsutskottet granska regeringens och arbetsmarknadsminister Johan Pehrson beredning av propositionen 2023/24: 128 i den delen som berör jämställdhetsintegreringen i enlighet med regeringens beslut om krav på jämställdhetsanalys i regeringens propositioner.

Teresa Carvalho (S)

Konstitutionsutskottet

Ink 2024 -04- 25

Dnr 1657-2023/24